

Shut Up and Play with Me

HET ZUIDELIJK TONEEL

Spelen alsof je
leven ervan afhing

Lotte Ogiers

Gezien op 14 december 2022
Nona Mechelen

Mag ik ook mee spelen? Het is een vraag die iedereen al eens zacht gefluisterd, of hard geroepen heeft op een grijze speelplaats waar andere kinderen druk in de weer zijn met onzichtbare piratenschepen, grote dromen of ingebeelde vrienden. Het Zuidelijk Toneel stelt geen weifelende vragen, maar eist het spelmoment volledig op in 'Shut Up and Play with Me'.

20 DECEMBER 2022

Regisseur Sarah Moeremans en dramaturg Joachim Robbrecht inspireerden zich onder andere op het kunstenaarsduo Fischli & Weiss die in hun installatie 'Der Lauf der Dinge' alledaagse objecten op elkaar laten reageren. Acteurs Joep van der Geest en Louis van der Waal tuimelen als een archetypisch komisch duo van het ene spel in het andere. De verbeelding slaat op hol, zeker wanneer een stok tussen de benen genoeg is om je te laten hinniken.

De betonnen muren van de theaterzaal hoeven geen decor. Dit is een plaats waar gewoon gespeeld kan worden. Daarin schuilt de verbeelding. Bruin papier bedekt de grond. Hier mag je spatten en klieren. Hier mag telkens opnieuw en opnieuw begonnen worden.

De twee acteurs brengen de één na de andere veegborstel aan om ze op een hoopje tegen de muur te zetten. Met hun grijze kostuums en witte bloezen lijken ze nette heren uit een andere tijd. Van der Waal met zijn krullende haar in een paardenstaart en romantische strik lijkt Mozart gekend te hebben. Van der Geest is met zijn zwarte snor een grote Charlie Chaplin. Figuren die cultuurhistoricus Johan Huizinga in zijn 'Homo Ludens' (1938) zeker geapprecieerd zou hebben.

Dan begint de speeltijd. Joep van der Geest holt naar de techniektafel en zet een timer op voor hij van der Waal weer vervoegt. Trippel trappel, daar beginnen ze als twee giechelende schoolmeisjes te huppelen. Ze zijn vertrokken. Alles is spel. Zo vormt de witte tape op de theatervloer een onzichtbare lijn tussen torenhoge

daken. Ze balanceren in de lucht. Louis van der Waal eerst, achter hem Joep van der Geest. Hun armen als vleugels naast hun lichaam. Ze maken schrikgeluiden en roepen: 'Oh, oh, oh'. Je houdt je adem in. Je staat mee op de rand van de nok en voelt het gevaar van de wind. Tot de tape voor Joep van der Geest een middel wordt om buiten de lijntjes te kleuren: hij trekt de tape los zodat van der Waal snel moet lopen om niet te vallen van zijn dak.

Hoewel er niets verteld wordt, zegt het spel alles.

De acteurs worden kinderen die de dunne lijn tussen enthousiasme en agressie aftasten. Bezems, plastic zakjes, een emmer, regenjassen, elastiekjes, dat is het arsenaal van hun verbeelding. Houten mikado-stokken klinken hard wanneer ze neerkomen op de grond. Zwaarden en sabels kunnen de ogen van de andere ridder uitsteken. De speer van de speerwerper zoekt tegen de muren. En niet alleen dankzij die alledaagse dingen, maar vooral door hun eigen kinderlijke plezier groeien ze organisch van spel naar spel. Niet alleen dat plezier, maar ook de herkenning van universele kinderspelen zorgt ervoor dat je in de zaal zachtjes fluistert of je mee mag spelen.

Van een judogevecht met de bezemstokken naar een roeier op een bootje. Basketten met regenjassen. Muziek maken met diezelfde jassen. Het spel vraagt geen taal. Soms hijgen ze, met een simpel gebaar of in een zelfverzonnen brabbeltaaltje maken ze zichzelf verstaanbaar. Ze zijn grappig, die twee heel verschillende volwassenen. Groot en klein. Ze vinden elkaar in hun spel.

Hoewel er niets verteld wordt, zegt het spel alles. Het spel(moment) als ultieme vrijheid, als mogelijkheid. De enige manier om alles even anders te zien. Steeds naakter, steeds meer geeft de *homo ludens* zichzelf prijs. Terwijl de twee acteurs nu in hun blote kont een galopperend paard bestijgen, denk je aan politiciers in hun te strakke kostuum. Vergeet het beeld, maar maak de oefening. Niet enkel het enthousiasme, de herkenning, maar vooral ook het vertrouwen in de spelpartner, maakt deze kleine voorstelling groots. Het spel als ultiem theater, met de totale overgave als enige echte attribuut. Ook dat is werken.